

УДК 657

Коваль А.В., І курс, гр. ООМ-12, ФБСО
Науковий керівник – Поліщук І.Р., к.е.н., доц.,
доцент кафедри інформаційних систем в управлінні і обліку
Державний університет «Житомирська політехніка»

Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку: обліковий аспект

Соціальна відповідальність є рушійною силою сталого розвитку. Оприлюднення показників, що характеризують соціальну відповідальність підприємств, свідчить про прозорість їх діяльності і готовність забезпечити навчання і професійний розвиток персоналу, зменшує плинність кадрів, окреслює умови праці та мотивацію працівників, дозволяє визначити конкурентні переваги підприємства в разі наявності вакансій на ринку праці. Проведення будь-яких соціальних заходів пов'язано з визнанням витрат і потребує внутрішньої регламентації з точки зору доцільності проведення.

Дані Державної служби статистики України [1] свідчать про укладання та реєстрацію 43154 колективних договорів на 31.12.2021 р., причому внутрішнє регламентування трудових відносин між роботодавцем та працівником мали 70,2 % працівників за всіма видами економічної діяльності по Україні. Але за окремими КВЕД існують відмінності: від 24,6 % у сфері «Тимчасове розміщення й організація харчування» до 93,1 % діяльності у сфері транспорту. Найбільша кількість колективних договорів в освіті – 17343, а найменша (58) припадає на поштову та кур'єрську діяльність.

Саме на основі змісту колективних договорів і формується перелік фінансових та нефінансових показників для розкриття у звітності. Тому підприємства, де укладені колективні договори, більше уваги приділяють організації робочого дня, контролю його дотримання, інструктажам з охорони праці, організації нарахування та своєчасної виплати в повному обсязі оплати праці та відпускних відповідно до графіку відпусток працівникам тощо.

Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку означає, що підприємства мають бути активними учасниками процесу створення позитивних змін у суспільстві, дотримуючись принципів етичного ведення бізнесу, підтримки екологічних ініціатив та забезпечення справедливих умов праці та її оплати відповідно до чинного законодавства для своїх співробітників.

В обліковому аспекті соціальна відповідальність проявляється через включення нефінансової інформації у звітність підприємств. Це означає, що підприємства повинні відображати у своїх звітах дані, які стосуються їхнього впливу на суспільство та екологію. Наприклад, це може включати інформацію про використання ресурсів, рівень викидів шкідливих речовин, залучення підприємств до соціальних проектів, підтримку місцевих громад, умови праці та дотримання прав людини. Такий підхід сприяє тому, що фінансова звітність стає більш повною і корисною для різних груп користувачів.

Існує необхідність у розробці та впровадженні стандартів обліку, які враховують соціальні аспекти діяльності підприємств. Це сприятиме уніфікації підходів до відображення нефінансової інформації у звітності та забезпечить її порівнянність між різними підприємствами. Такі стандарти мають включати рекомендації щодо джерел інформації та порядку розрахунку соціальних показників, а також їх відображення у звітності.

На міжнародному рівні соціальна відповідальність підприємств та її інтеграція у звітність активно підтримується через різні ініціативи і стандарти, зокрема Глобальну ініціативу зі звітності (GRI), яка розробляє рекомендації щодо складання нефінансових звітів. Ці стандарти дозволяють підприємствам оцінювати свій вплив на суспільство та навколишнє середовище, а також забезпечують прозорість їхньої діяльності для інвесторів, партнерів та інших зацікавлених сторін [2].

Для підприємств соціальна відповідальність стає не лише додатковою вимогою з боку суспільства, але й вигідною стратегією. Компанії, які активно інвестують у соціальні ініціативи та демонструють свою відповідальність перед суспільством, частіше привертають увагу інвесторів та клієнтів. Адже наявність чистого прибутку та його розподіл на соціальні заходи свідчать про дотримання соціальних гарантій на підприємстві і впевненість у успішній довгостроковій співпраці з даним підприємством.

Отже, соціальна відповідальність підприємства як чинник сталого розвитку є важливим елементом організації легітимного працевлаштування працівників, забезпечуючи повноту їх соціальних гарантій відповідно до чинного законодавства та створюючи умови розвитку їх професійних навичок без дискримінації до жінок. Вона вимагає інтеграції нефінансових показників у облікову систему підприємств, що дозволяє забезпечити більш повну і прозору звітність, орієнтовану на задоволення інформаційних потреб усіх зацікавлених сторін.

Список використаної літератури:

1. Стан укладання колективних договорів за видами економічної діяльності на 31 грудня 2021 року. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2022/gdn/stan_ukl_koldog/stan_ukl_koldog_ek_21ue.xlsx
2. Глобальна ініціатива зі звітності (GRI). Стандарти GRI для сталого розвитку. URL: <https://www.globalreporting.org>.